

Pyhäkön lamppu

Suomen Luther-Säätiön
tiedotuslehti 4 / 2006

Eikä Jumalan lamppu
ollut vielä sammunut 1. Sam 3:3

Vuosi 536 eKr.

”Vanhukset, jotka olivat nähneet edellisen temppelin itkivät suurella äänellä, kun tämän temppelin perustus laskettiin heidän nähtensä. Monet taas korottivat äänensä riemuiten ja iloiten” (Esrä 3:12). Kuningas Salomonin 960-luvulla eKr. rakentama Herran temppeli tuhottiin vuonna 586 eKr. Nebukadnessarin sotajoukot kukistivat Jerusalemin ja veivät kansan pakkosiirtolaisuuteen Babyloniaan. Profeetta Jeremia oli ennustanut tuhon, mutta antanut myös lupauksen paluusta. Persian kukistettua Babylonian paluunuuhto mahdollistui. Raunioituneen kaupungin keskelle alettiin rakentaa uuden temppelin perustuksia. Tämä vuosi oli 536 eKr.

Mitä vanhukset itkivät? He muistelivat aikoja, jolloin kansalla oli oma kuningas, suuret kansanjoukot täyttivät kaupungin ja jyhkeistä kivistä rakennettu temppeli seiso i Jumalan läsnäolon merkinä kaikessa kauneudessaan. Enää ei ollut omaa kuningasta, vain jäännös kansasta oli palannut ja kullatusta temppelistä aarrekammioineen oli muistona rauniot. Liitonarkkikin oli kadonnut! Salomonin temppelin suuruuden ajat olivat ohi ja siksi kyyneleet väkisin virtasivat poskille.

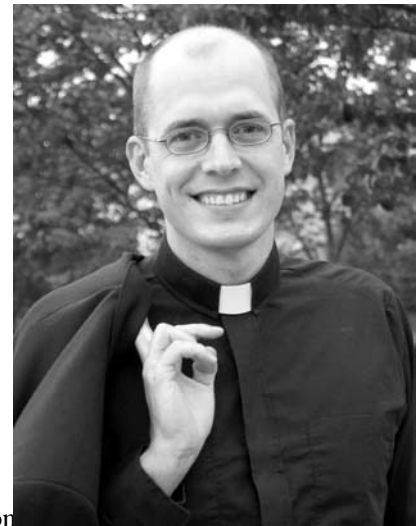
Mistä nuoret sitten iloitsivat? Heillä ei ollut kokemusta eikä kuvaa ensimmäisen temppelin ajoilta. Mutta he olivat saneet kokea, miten Jumalan lupaukset olivat toteutuneet. He olivat päässeet pakkosiirtolaisuudesta pois Jerusalemiin ja saivat elää sekä uskoa niin kuin Kirjoituksissa luki. Ilman temppeliä kasvaneet saivat lähteä sitä rakentamaan. Miten he eivät olisi voineet riemuita, kun taivaan huonetta heitä varten alettiin pystyttää.

Sopisiko tämä kuvaksi aikaamme ja työnäkyympö? Pohditaanhan kirkon virastohuoneissa otsa kurtussa, mitä tapahtuu kirkon etuoikeutetulle asemalle yhteiskunnassa, mitä taloudelle menojen kasvaessa ja tulojen pienentyessä, kun jäsenmäärän käyrä näyttää tulevina vuosina jatkavan yhä jyrkkenevää laskua. Monet myös murehtivat

kaipauksella niitä nuoruuden aikoja, jolloin laajasti kirkkomme seurakunnissa Herran kirkkaus asui temppelissä ja liitonarkki oli paikallaan alttarilla ja saarnatuolissa. Vajavuuksistakin huolimatta ei useinkaan tarvinnut mennä omaa kotiseurakuntaa kauemmas hakemaan hengellistä ravintoa. Toki tämä I temppelin aika on vieläkin läsnä, mutta II temppelin aikaa elämme yhä enemmän.

Luther-säätiön nopeasti kasvaneen jumalanpalvelusyhteisöverkoston luominen on osaltaan tätä temppelin rakennustyötä. Olemme ilolla koontuneet yhteen, vaikka yhteiskunnallista suosikkiasemaa mediassa, temppelin aarekammiota tai suurta jäsenrekisteriä ei olekaan käytössä. Riemu syntyykin siitä, että vaikka rakennamme vaatimattomimmista kivistä, pienemmällä porukalla ja budjetilla, niin saamme rakentaa saman tunnustuksen ja uskon perustalle kuin apostolit ja profeetat. Saamme itse mennä ja toisiakin kutsua temppeliin, jonka alttarilla jaetaan sijastamme syntiuhriksi tehdyn Kristuksen lahjoja. Miten voisimme olla riemuitsematta, kun saamme vapaasti uskoa ja elää todeksi kaikkia Jumalan armolupauksia!

Toisen temppelin rakennustyö kesti pitkään. Kaksikymmentä vuotta myöhemmin vuonna 516 eKr. se vihittiin käyttöön. Mikä työtä näin viivästytti? Ehkä jotkut jäivät nostalgisten muistojensa vangiksi. Ehkä toiset joutuivat epätoivoon työtaakan suuruuden tähden. Toisia esti kiire oman huoneen rakentamisesta. Ehkä joku ymmärsi väärin ristinteologiaa; kun kerran Herra salli temppelin tuhoutuvan, on myös opittava elämään ilman sitä. Esran kirja kertoo, että ennen kaikkea ulkoinen vastustus herpaannutti rakennustyöt. Ruotsin lähetysshiippakunnan pääsihteeri Bengt Birgersson jakoikin tärkeän kokemuksen naapurimaasta: *”Ei riitä, että vain sanomme, mikä kirkossa on vialla, vaan meidän on oltava myös valmiit käytännössä kärsimään vaivaa ja vastustustakin.”*

Kuva: Jaakko Ketomäki

TEKSTI: JUHANA POHJOLA
Suomen Luther-säätiön Dekaan

Herra tahtoi rakentaa temppelin. Hän rohkaisi kansaa jatkamaan rakennustyötä. Profeetta Haggai julisti silloin ja myös nykyään menneitä aikoja ikävöiville ja pelosta lamaantuneille: *”Kuka teidän joukossanne on jäljelle jäänyt, joka on nähnyt tämän temppelin sen entisessä kunnianssa? Ja miltä näyttää se teistä nyt? Eikö se ole tyhjän veroinen teidän silmissänne? Mutta ole luja, maan koko kansa, sanoo Herra, ja tehkää työtä, sillä minä olen teidän kanssanne”* (Hag.2:3-4).

Mikä meitä sitten innostaisi rakennustyöissä? Eikö yksinkertaisesti tarve saada elää Herran armon antimista? Eikö meillä ole myös Jumalan velvoite ja lupaus rakentaa Kristus-kalliolle? Eikö meillä ole huoli, että lapsillemmekin olisi osoittaa Jumalan kansan lepopaikat? Voisimmeko me siis rakennustyössämme kokea sitä samaa iloa, jota niin monet vuonna 536 eKr. kokivat temppelin perustuksia laskeissaan. Ehkä kaksikymmentä vuotta myöhemmin mekin saamme nähdä ja lapsemme todeksi elää profeetta Sakarjan aikoinaan II temppelin rakentajille antamia rohkaisun sanoja, joilla minut kuusi vuotta sitten siunattiin tähän työhön: *Herra ei pidä halpana pienten alkujen päivää.*

Sudanin luterilaiselle kirkolle piispa

Heinäkuun 16. päivä past. Andrew Mbugo Elisa vihittiin Sudanin luterilaisen kirkon (ELCS) piispaksi. Vihkiminen tapahtui Etelä-Sudanin Yambiossa lähellä Kongon rajaa. Tämä maailman hedelmällisimpiin kuuluva maa on Kongon sademetsäalueen pohjoisreunaa ja zande-kansan asuma-alue. ELCS rakentaa Lutheran Heritage Foundationin tuella kirkon keskusta Yambion lähelle Bagugaan. Juhlaan osallistui valtuuskunta Yhdysvalloista. Hiippakuntaa vastaava Missouri-Synodin Nebraskan alue tukee Sudanin luterilaista kirkkoa samoin Missourin Maailmanlähetyksen ja Maailmanapu, Fort Waynen teologinen seminaari ja joukko erillisiä Missouri-synodin seurakuntia. Vieraat lensivät Nairobista Juban, Etelä-Sudanin pääkaupungin kautta Yambioon.

Sunnuntain juhla jumalanpalvelus kesti yli kuusi tuntia. Se päättyi juhlavasti trooppiseen ukkosmyrskyyn. Aluksi vihittiin Yambion uusi kirkko, koska edellinen v. 2001 vihitty oli osoittautunut liian pieneksi. Piispan vihkimisen toimittivat piispa David Tswaedi Etelä-Afrikasta, arkkipiispa Janis Vanags Latviasta, piispat Francis Nyamwaro Onderi ja Thomas Asiago Keniasta, TT Robert L. Rahn ja TT Anssi Simojoki Lutheran Heritage Foundationista. Vastavihitty piispa Elisa vihki kaksi pappia saar-

navirkaan sekä siunasi kirkon uudet diakonit ja diakonissat. Juhlapyhänä toimitettiin myös täysi luterilainen messu. Piispa Elisan tahdosta juhlat menot olivat epätavallisen vaatimatonta. Afrikassa piispanvihkimys on tavallisesti ylenpalttinen kruunajaisjuhla. Mielenkiintoista oli myös havaita, miten luontevasti suljettu ehtoollispöytä toteutettiin jumalanpalveluksessa, missä oli läsnä runsaasti kristittyjä myös muista kirkoista.

ELCS on rauhan vahvistuessa siirtämässä toimintaansa yhä enempi Khartumista etelään. Paluumuutto on käynnissä, tuhannet ovat liikkeellä vanhoille kotiseuduilleen. Väkivallan uhka ei kuitenkaan ole vielä kokonaan väistynyt. Viime vuoden lopulla kurittomat dinka-joukot hyökkäsivät Yambioon tuhoten taloja ja omaisuutta. Viime aikoina pahamaineinen LRA John Konyin johdolla on siirtynyt Ugandasta Yambion lähistölle Etelä-Sudanin hallituksen valvontaan. Yambiossa ja Jubassa näkee kuitenkin suuren muutoksen. Vielä viisi vuotta sitten kaikki oli loppuun kulu nutta ja äärimmäisen niukkaa. Nytorien tavaravalikoimat ovat lisääntyneet, kevytmoottoripyörät tulleet liikenteen tarpeisiin, rakentaminen ja korjaaminen päässyt vauhtiin. Talouselämä nojautuu Ugandaan. Sieltä tuodaan tavarat. Ugandan rahayksikkö on myös yleisessä käytössä.

Etelän ihmiset odottavat maansa täyttä itsenäisyyttä kuuden vuoden ylmenovaiheen jälkeen. Luterilaisen kirkon rakentaminen tapahtuu parhaaseen mahdolliseen aikaan paluumuuton kanssa.

Kasvava luterilainen kirkko on painenelleen ilon aihe ja samalla myös raskas tehtävä. Kasvukivut ovat totta myös ELCS:ssa. Vieraillessamme Andrew Mbugo Elisan kotitilalla suurten teak-metsien takana Sudanin luterilaisten piispa puhui siitä, miten hän usein on haaveillut hiljaisesta elämästä tavallisena rivipastorina kotiseurakuntaansa hoitamassa. Kun Jumala antaa tehtävän, se on kuitenkin otettava vastaan. Ennen vihkimystään pappisvirkaan ja luterilaisen kirkon uutta kasvun vaihetta Andrew Mbugo Elisa sairastui vakavasti ja vaipui viikoiksi syvän tajuttomuustilaan Khartumissa 1990-luvun lopulla. Ihmeenomaisesti hän heräsi sairasvuoteeltaan ja tarttui uudelleen kirkon ohjaksiin, kirkon, jota monet väärät profeetat olivat jo innokkaasti repimässä hajalle. Tällaisten merkkien ja tunnustekojen kirkolla täytyy olla myös Jumalan valmistama tulevaisuus edessään. Siihen ELCS käy Jumalan sanasta ja luterilaisesta opista kiinni pitäen.

TEKSTI: ANSSI SIMOJOKI

"Sinä olet Kristus, elävän Jumalan poika!"

Me uskomme, opetamme ja tunnustamme

Jeesus kysyi opetuslapsiltaan pitkän opetusjakson päätteeksi, kenen ihmiset sanovat hänen olevan? Opetuslapset kertoivat kuulemansa. Ihmiset olivat antaneet väärää vastauksia. Sitten Jeesus kohdisti kysymyksen opetuslapsiinsa: "*Kenenkä te sanotte minun olevan?*" Heidän vastauksensa oli oikea: "*Sinä olet Kristus elävän Jumalan Poika.*"

Kristukseen uskovat tahtovat vastata kaikkina aikoina tähän kysymykseen pyhän Raamatun avulla. Jos kukaan ei kysy, me kysymme ja vastaamme! Vastaus voi olla lyhyt, muutaman sanan mittainen kuten Filippuksen Kesareassakin. Samanlainen oli Tuomaan tunnustus: "*Minun Herrani ja minun Jumalani.*" Mutta se voi olla myös paljon laajempi, jopa kokonaisen suuren kirjan kokoinen, kuten Luterilaiset tunnustuskirjat ovat. Niin tärkeää on opettaa Vapahtajastamme oikein. Näin uskomme, opetamme ja tunnustamme! Tätä uskoa me levitämme. Tämä on taivaan tie. Näin toimii oikea kristillinen seurakunta jne.

Uskontunnustukset osoittavat Raamatun hengellisen lahjan

Kun Pyhä Henki kirkastaa Ilmoituksen sanasta Jeesuksen Kristuksen ja hänessä ainoan autuuden tien, usko ei ole hiljaa, vaan tunnustaa. Uskolla on selkeä ja kohteensa, se ilmenee tunnustautumisena itsensä ilmoittaneeseen Jumalaan. Oppi-isämme Martti Luther ei tee suurta eroa tunnustautumisen aktin ja dokumentoidun oppitunnustuksen välille. On kysymys samasta Jumalan totuudesta! Kaikki oikeiden tunnustusten kohdat perustuvat selville Raamatun lausumille. Kirkko tunnustaa siis Pyhässä Raamatussa ilmoitettua oppia.

Kuinka suuri asia se onkaan, kun Sinunkaan ei tarvitse keksiä uskoasi. Saat perustaa uskosi Pyhään Raamattuun, jonka hengellisen aarteen tuo Sinulle lyhyessä muodossa esimerkiksi jo tuttu Apostolinen uskontunnustus. Saat Raamatun ja Tunnustuksemme kanssa kasvaa Jumalan sanan tuntemisessa. Näiden uskontunnustusten avulla jäsentyy Pyhä Raamattumme kirkkaaksi aarteeksi ja huomaat mm. nopeasti, että ovellesi

raamatunlauseiden kanssa lähetystyötä tekevät Jehovat todistajat selittävät kuin piru Raamattua !

Kirkossa on kolme vanhan kirkon tunnustusta, Apostolinen, Nikealais-Konstantinopolilainen (Nikean) ja Athanasioksen tunnustus. Nämä kertovat, millainen on kristittyjen Jumala, Isä Luojana, Poika lunastajana ja Pyhä Henki pyhittäjänä, uuden elämän antajana. Ilman näitä vanhoja Kirkon tunnustuksia ei voisi olla luterilaisia erityistunnustuksia, joista keskeisin on Augsburgin Tunnustus.

Tärkeää on huomata, että Tunnustuskirjojen oppiratkaisut eivät ole meitä sitovia sen tähden, että jotkut kirkolliskokoukset ovat niin päättäneet, vaan siksi, että ne ovat Pyhän Raamatun omia oppiratkaisuja.

Kansa ruokittava - Sudet paljastettava

Oppi-isämme Luther tuo esiin epistolasaarneissaan, miten pyhät apostolit tähdensivät jatkuvasti kahta asiaa: Herran kansa on ruokittava ja sudet on paljastettava.

Tunnustuksemme käy koko ajan rajaa oikean ja väärän opin, uskon ja epäuskon autuaaksitekevän uskon ja uskontojen välillä. Antilogiana se tunnustaa ainoaa oikeaa totuutta kaikkia vääriä opetuksia ja ihmiskeksintöjä vastaan. Totuus ei ole myöskään koskaan vain likiarvo silloin kun se on Pyhän Raamatun totuus. Meidän tulee siis uskaltaa sanoa myös: Tämä ei ole Kristuksen oppi! Tämä ei ole taivaan tie! Tämän me hylkäämme!

Uskomme ja tunnustamme samaa uskoa kuin profeetat, apostolit, kirkkoisät, uskonpuhdistajat...

Raamattu puhuu ”suuresta todistajien pilvestä”. Mekin saamme uskoa suuren todistajien pilven tavoin aivan samaan Raamatun Jeesukseen Kristukseen. Nimittäin Jumalan kansan usko ja oppi on ollut alusta saakka sama. Tietenkin alussa Jumala ei ollut ilmoittanut vielä kaikkea, mutta niin hän teki aina UT:n viimeisimpään kirjeeseen asti.

Monet kyllä pyörittävät päätään ja puhuvat, miten patriarkaalinen sooppa on poistettava uskostamme. Kuitenkin oppi-isämme Martti Luther Marian kiitosvirttä selvittäessään opettaa, että kaikilla Vanhan testamentin uskovilla on ollut sama usko ja evankeliumi kuin oikeilla kristityillä on tänäänkin (1. Kor 10). Luther jatkaa näistä alkuajan uskovista puhuessaan näin: *”Sillä he kaikki ovat lujassa uskossa pysyneet tässä Jumalan valassa ja Aabrahamin helmassa ja siten tulleet lunastetuiksi vain sillä erolla, että he ovat uskoneet tulevaan ja luvattuun siemeneen ja me uskomme ilmestyneeseen ja annettuun:”*

Kun uskonpuhdistajat laativat luterilaiset Tunnustuskirjat, eivät he opettaneet jotain uutta uskoa, vaan tunnustivat uudelleen. Eli uudessa tilanteessa eivät enää riittäneet vanhan kirkon lyhyet uskontunnustukset. Tarvittiin laajemmat selvitykset pyhästä uskostamme. Puhumme oppijatkumosta. Totuuden tunnustaminen on vahvistava historiallinen sarja.

Apostoli kehottaa: *”Pysykäämme järkähtämättä toivon tunnustuksessa”* (Hebr 10:23).

Tunnustukseen pitäytyminen

Jotkut ihmettelevät, miksi kuulumme edelleen Suomen ev.lut. kirkkoon? Vaikka Kirkkolain tunnustuspykälää muutettiin, se on vieläkin selkeä:

”Tunnustus. Suomen evankelisluterilainen kirkko tunnustaa sitä Raamatun perustavaa kristillistä uskoa, joka on lausuttu kolmessa vanhan kirkon uskontunnustuksessa sekä luterilaisissa tunnustuskirjoissa. Kirkon tunnustus ilmaistaan lähemmin kirkkojärjestyksessä.”

Samoin Kirkkojärjestyksen 1. pykälä sitoo kirkkomme arkkipiispan, piispat, pastorit ja kaiken kirkon toiminnan Tunnustukseemme:

”Suomen evankelisluterilainen kirkko tunnustaa sitä kristillistä uskoa, joka perustuu Jumalan pyhään sanaan, Vanhan ja Uuden testamentin profetallisiin ja apostolisiin kirjoihin, ja joka on ilmaistu kolmessa vanhan kirkon uskontunnustuksessa sekä muuttamattomassa Augsburgin tunnustuksessa ja muissa luterilaisen kirkon Yksimielisyyden kirjaan otetuissa tunnustuskirjoissa. Kirkko pitää korkeimpana ohjeenaan sitä tunnustuskirjojen periaatetta, että kaikkea oppia kirkossa on tutkittava ja arvioitava Jumalan pyhän sanan mukaan.”

Edelleen Kirkkolain ja Kirkkojärjestyksen 1. pykälä velvoittaa kirkkomme seuraamaan opetuksessaan, julistuksessaan ja järjestyksessään Pyhää Raamattua ja sen mukaista luterilaista tunnustusta. Meillä on siis edelleen oikeus edellyttää aikanammekin, että kirkkomme ojentautuu kaikessa työssään Pyhään Raamattuun perustuvan luterilaisen tunnustuksen mukaan. Edellytykset evankeliumin oikean saarnan kuulumiseen ja evankeliumin mukaiseen sakramenttien hoitamiseen ovat tänäänkin olemassa kirkossamme. Tähän meidän vedettava jatkuvasti kirkon raunioiden keskellä. On kuitenkin selvää, ettei tunnustuksen muodollinen hyväksyminen ilman tunnustamista kirkollisessa elämässä ja päätöksenteossa voi riittää. Periaatteessa tunnustukselliset ovat luterilaisia vain periaatteessa. Kutsumuksemme on siis elää todeksi tunnustuksemme julistuksessa ja käytännön ratkaisuisa, mihin se sitten meidät viekin.

Vaikka uudessa Kirkkojärjestyksessä pappisvala on korvattu pappislupauksena (Kj 56), niin kuitenkin pappisluopaus on edelleen raamatullistunnustuksellinen:

”...tahdon pysyä Jumalan pyhässä sanassa ja siihen perustuvassa evankelisluterilaisen kirkon tunnustuksessa.”

Onko tämä vain muodollista sana-helinää? Vastoin kirkkomme tämänhetkistä ajatustapaa korostamme, että historiallinen oppitunnustus on kirkkoja sitova ja niiden kirkkoluonteen kannalta olennainen (konstitutiivinen). Mitkään kirkkolain uusimmat muotoilut eivät ole Kirkon Tunnustuksen yläpuolella.

Tunnustus ja rikas ylistys

Sellainen usko, joka Pyhän Hengen vaikutuksesta on Jeesukseen Kristukseen ja Isään hänen kauttansa perustettu, tuottaa omalletunnolle rauhan ja ilon.

Niin me siis uskon kautta iloitsemme ja riemuitsemme Herrassa, kuten Aadam, Aabraham, Mooses, Maria pyhät apostolit ja evankelistat ja tämä ilo on väkevytyksemme. Me tunnustamme, että synty, Saatana ja epäusko tekevät ihmisen sydämen raskaaksi, kaikkeen hyvään voimattomaksi, mutta Jumalan armo ja rakkaus, uskolla omitettu, saattaa ihmisen kiittäväksi ja iloiseksi sekä tekee rohkeaksi taistelemaan syntiä vastaan.

Niin te kaikki, jotka Herraa etsitte ja todella haluatte hänet omaksenne, tulkaa uskolla häntä omistamaan. Sillä pyhässä kasteessa hän on jo teille lahjoitettu, evankeliumin saarnassa ilmoitettu ja pyhässä ehtoollisessa syötäväksi ja juotavaksi jaettu sitä varten, että te uskoisitte ja todella vastaanottaisitte hänet. Ja sitten tunnustaisitte: *”Minä uskon...”*

TEKSTI: SAKARI KORPINEN

Kristittyjen yhteys vai yhteiskristillisuus?

Perusajatukseni on, että yksilön ja yhteisön näkökulma asioihin on erilainen. Nämä näkökulmat ovat samankaltaisesti voimassa eikä kumpakaan saa hävittää. Kumpikaan näkökulma ei saa syödä toista. Jos näin tapahtuu siitä seuraa harmia ja ongelmia sekä yksilöille että kristillisille yhteisöille.

Yhteisön näkökulma korostuu väärällä tavalla

Ehkä keskeisin yhteisön näkökulman vääristymä on valtion ja kirkon konstantinolaisen naimakaupan kautta syntynyt valta-asema, jossa eriuskoisia on eriävien opillisten näkemysten tähden vainottu. Esimerkiksi reformaation aikana joitakin uudelleen kastajia kohdeltiin Keski-Euroopassa väärin. Katolinen inkvisitio on ehkä tutuin esimerkki tästä väärästä tilanteesta, jossa yhteisön näkökulma hävittää yksilön näkökulman ja sortaa sitä synnillisesti.

Inkvisition muistelu voikin oikeutusti herättää seuraavan kysymyksen: ”*Onko kirkkokuri jotenkin läpeensä väkivaltaista ja epäraamatullista?*” Tähän tulokseen monet modernit ja suvaitsevaiset ihmiset nykyään tulevat. Heillä saattaa myös olla kokemus tuomitsevista ja kahlitsevista suhtautumisesta tietyssä uskonyhteisössä. Tästä kipeästä kokemuksesta johtuen sellaiset asiat kuin opillisuus tai tunnustuksen vaaliminen koetaan hälyttävänä ja uhkaavina asioina. Mitä tästä pitäisi ajatella? Vanha periaate on, että väärinkäyttö ei kumoa oikeaa käyttöä. Siksi tulisi kysyä, mikä siis meni vikaan yhteisön näkökulman hallitessa inkvisition aikana? Perustava väitteeni on, että ongelmat eivät johtuneet tuolloinkaan kirkkokurista sinänsä. Kirkon ja valtion toisiinsa sotkeutuminen muodosti kuitenkin sellaisen viitekehäyksen, jossa kirkkokuri ei enää saanut olla omassa raamatullisessa merkityksessään. Kirkon ja valtion liittojärjestely on ollut joissain kohdin toimiva ja molempia aidosti ja positiivisesti palveleva. Siihen on kuitenkin aina sisältynyt yksi perustava ongelma. Uskonyhteisöön kuuluminen on ja sen tulee olla vapaaehtoista. Valtioon kuuluminen sen sijaan on yleensä pakollista. Kirkon ja valtion konstantinolaisen kytkök-

sen myötä myös uskonyhteisöön kuuluminen tuli pakolliseksi ja samalla monopoli uskonnosta käsityksillään tai toimillaan eroavat ihmiset koettiin valtiollisen rauhan uhkaajiksi. Siksi heihin sovellettiin valtiollisia pakkokeinoja. Vuoden 1686 kirkkolaki edellytti, että jokaisen Ruotsin kansalaisen on kuuluttava Ruotsin kirkkoon ja tunnustettava luterilaista uskoa. Lain mukaan tuli meidän oikeasta evankelisesta opista luopuminen rangaista maasta karkoituksella ja perinnöttömäksi julistamisella.

Kirkon kannalta voi kysyä, miltä tuntuu saarnata vapaata evankeliumia tilanteessa, jossa valtiovalta karkotaisi sinut maasta ja julistaisi sinut perinnöttömäksi mikäli et usko tai uskovinasi? Kirkolla on Raamatun opetuksen pohjalta oikeus pitää kiinni omasta identiteetistään ja myös toteuttaa kirkkokuria eli sulkea tarvittaessa ihmisiä ehtoolliselta ja jopa erottaa yhteisön jäsenyydestä henkilöitä, jotka tietoisesti toimivat yhteisön uskon vastaisesti. Tämä ei ole väkivaltaa, vaan rehellisyyttä ja uskollisuutta yhteisön omalle uskolle ja tunnustukselle - sikäli kun uskonyhteisöön kuuluminen on vapaaehtoista. Nykyään esimerkiksi pääkaupunkiseudulla mahdollisuuksia on lukuisia ja ihmisillä on täysi vapaus miettiä, minkä tunnustuksen varassa he haluavat uskoaan rakentaa. Jos huomaa ajattelevansa tyystin eri tavalla kuin yhteisö, johon kuuluu, ihminen on vapaa vaihtamaan yhteisöä. Poikkeustapauksia lukuun ottamatta kukaan ei tule uhkailen perään, eikä valtiovalta määrää enää näistä asioista.

Tietenkin on yhä ja aina tulee olemaan mahdollisuus henkiseen kirkittämiseen ja painostukseen. On olemassa mahdollisuus, että syntyy ”*uskonnon uhreja*”, kuten valitettavan hyvin tiedämme. Vain hyvillä asioilla tässä maailmassa tehdään pahaa ja siinä mielessä on aina mahdollisuus, että itsessään hyvät asiat vääntyvät ja vääristyvät. Tätä en halua kiistää enkä vähätellä. Tässä kohden täytyy kaikkien uskonyhteisöjen aina olla tarkkana ja kilvoitella. Tämä koskee erityisesti sellaisia yhteisöjä, jotka haluavat pitää kiinni omasta tunnustuspohjastaan.

Kirkon ja valtion tekninen ero on kuitenkin edennyt jo pitkälle. Silti edelleen henkisesti tuo eroprosessi on niin hyvässä kuin pahassa hitaampi kuin tekninen ero. Kirkon kannalta keskeistä on tajuta, että evankeliumin oppi on luovuttamaton, eikä se ole mitä tahansa. Juuri siitä kirkon tunnustus kertoo. Sen sijaan konstantinolainen kansankirkko asetelma ei ole mitenkään välttämätön tai luovuttamaton Raamatun näkökulmasta. Päinvastoin siinä on jopa iso rakenteellinen ongelma, kuten edellä on esitetty. Nyt näyttää siltä, että Suomen ev. lut. kirkko pyrkii evankeliumin opin kustannuksella säilyttämään konstantinolaisen kansankirkkoasemansa. Tämä on kohtalokas virhe. Sen taustalla taas on individualismin nousu, johon siirrymme seuraavaksi.

Yksilön näkökulma korostuu väärällä tavalla

Keskeinen historiallinen huomio on siinä, että perustavalla tasolla yhteiskuntamme ja siten myös kirkkomme tilanne on muuttunut jo paljon. Yhteisön näkökulman hallitsemasta ajasta olemme tulleet läpeensä yksilökeskeiseen kulttuuriin, jossa yhteisön näkökulma on monin paikoin kokonaan kadotettu. Aikaamme ja myös kirkkoamme hallitsee kiivas pyrkimys sopeutua tähän individualismiin. Sen seurauksena kirkon seinät levenevät ja katto nousee korkeammalle. Tämä tehdään siksi, että individualismin myötä erilaisuus ja monioppisuus sekä opittomuus lisääntyvät - koska ketään ei saa kuitenkaan ”*tuomita*”. Tämä yleinen suvaitsevaisuuspuhe ja liberalismi on toinen hallitseva versio vääristyneestä kirkollisesta yksilökeskeisyydestä. Sen hylkääminen on kuitenkin monille ehkä helpompaa kuin toisen version eli ns. yhteiskristillisyyden. Tähän on ainakin kaksi hyvää syytä.

Ensinnäkin viime vuosisatoina yksilön näkökulma on voimistunut äärimmäisyyteensä asti ja samalla sysännyt syrjään tai ”*syönyt*” yhteisön uskon ja opin ja tunnustuksen näkökulman.

”Yksin Raamattu riittää, emme tarvitse mitään tunnustusta”- puhe on peittävää ja epärehellistä.

Taustalla ovat tällöin olleet myös edellä kuvatut inkvisition kauhut ja pyrkimys niistä pois: Yksilön oikeuksien voimakkaaseen suojelemiseen ja turvaamiseen. Tämä pako on em. väärinkäytöksen takia ymmärrettävä, joskin väärä johtopäätös.

Toiseksi yksilön näkökulmasta eri tavoin uskovilla voi ja tulee olla korrekrit ja rakastavat välit. Yksilön näkökulmasta vihollistakin tulee rakastaa ja osoittaa hänelle hyväksyntää ja huolenpitoa ihmisenä. Yhteiskunnassa toimiessa tulee vielä enemmän toisia Jeesukseen uskovia ihmisiä rakastaa ja kunnioittaa ja hyväksyä. Näin tulee tehdä, vaikka olisi täysin erimielistä heidän kanssaan tietyistä opillisista asioista – siis yksilön näkökulmasta. Kristityt voivat kokea yhteyttä keskenään tässä mielessä yksilötasolla, vaikka he eivät jaakaan samaa tunnustusta ja ehtoollispöytää yhteisötasolla esimerkiksi eriävän kastenäkemysten vuoksi. Ihmisellä voi olla rakkaita sisaria ja veljiä toisen tunnustuskunnan ihmisissä! Mikäli tämä kristittyjen yhteys samastetaan yhteiskristillisyyteen, on ymmärrettävää ja oikein, että yhteiskristillisyyden torjuminen on vaikeaa. Tässä merkityksessä yhteiskristillisyyden ei olekaan torjuttava, vaan se on oikea raamatullinen suhtautumistapa. Mutta yhteiskristillisyyden on usein jotain vielä enemmän kuin edellä kuvattu.

Yksilön näkökulman todesta ottaminen ei saisi johtaa siihen, että yhteisön näkökulma ja yhteisön tunnustuksen näkökulma hämärtyy tai työnnetään sivuun ”tarpeettomana”. Näin käy usein nimenomaan ns. yhteiskristillisyyden puitteissa operoitaessa. Tällöin ei itse asiassa käy niin, että tunnustus poistuu. Tarkemmin sanottuna se vain vaihtuu pikkuhiljaa ja huomaamatta. Tunnustuksen ideana on uskon sisällön avoimuus ja julkilausuminen. Yhteiskristillisyydessä tämä näköala usein hämärtyy. Toisten loukkaamisen välttämiseksi uskon julkilausumista vältetään tai ainakin väistetään niitä kysymyksiä, joissa erimielisyyksiä voisi ilmetä. Tällainen yhteiskristillisyyden ikään kuin sanoo: ”Leikitään, ettei mitään kahlitsevia tunnustuksia ja oppeja tarvita. Se riittää, että meillä on yhteinen uskon kokemus, pidämme toisistamme ja osoitamme hyväksyntää toisillemme.”

Kuten edellä on sanottu jollain tasolla ja jossain määrin juuri näin pitää yhteiskunnassa eletessä tehdä. Ongelma syntyy kuitenkin silloin, kun tämä leikki juuttuu päälle ja se tehdään totuuden ja avoimuuden kustannuksella. Siitä seuraa opillinen minimalismi ja opin sekä vanhojen tunnustusten suhteellistaminen. Yleensä kokemuksen ja kristillinen käytännön toiminnallisuus nousevat sen tilalle. Kutsuhuutona on: Kaikki yhteisen ”kaatumisen” tai ”evankelioimisen” tai ”uudestisyntymiskokemuksen” tai minkä tahansa vastaavan yhteisen kokemuksen kokeneet yhdistykää!

Tällöin tästä kokemuksesta tulee kuitenkin käytännössä uusi julkilausumaton tunnustus, joka asettuu määrittämään vanhoja kirjoitettuja tunnustuksia. Oikeastaan siitä tulee ”super-tunnustus” ja siten myös karsintaperiaate vanhoihin tunnustuksiin nähden. Tuo kokemus tai sen tulkintana syntynyt julkilausumaton ”super-tunnustus” ratkaisee sen mistä asioista vanhoissa tunnustuksissa pidetään kiinni ja mitkä taas suhteellistetaan tai kenties hylätään myös käytännössä.

Edellä oleva kriittisyys ei kohdistu kokemuksiin sinänsä tai evankelioimisintoon. Olennaista on se, mikä merkitys noille sinänsä hyvälle asioille annetaan ja mitä opillisia johtopäätöksiä niistä tehdään. Tämä johtopäätöstentekoprosessi on aina tiettyyn tunnustukseen liittymistä tai siitä eroamista, tajuttiinpa sitä itse tai ei - tai kerrottiinpa sitä ääneen tai ei.

Yhteisö rakentuu aina opin ja tunnustuksen varaan

Yksilön näkökulman ja yhteisön näkökulman täytyy olla voimassa yhtä aikaa. Yhteisön opin ja tunnustuksen näkökulma jäsentää aina yksilön kokemusta – myös silloin kun tätä ei sanota ääneen, vaan vedotaan johonkin ”pelkkään” raamatullisuuteen tyyliin: Me emme mitään tunnustuksia tarvitse, yksin Raamattu riittää! Tällainen puhe on minusta peittävää ja epärehellistä. Se on sitä ensinnäkin siksi, että Raamatusta itsessään on jo sekä VT:ssä että UT:ssa sekä tunnustus että Raamattu.

”Kuule, Israel! Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi” (5. Moos 6: 3-7). Ettei kukaan voi sanoa: ”Jeesus olkoon Herra”, paitsi Pyhässä Hengessä (1 Kor 12:2-3). Edellä ensimmäinen on Israelin uskontunnustus, joka joutui kriisiin kristittyjen ilmaantuessa julistamaan omaa uskoaan, joka tiivistyi ja lausuttiin julki kasteen yhteydessä lyhimmissä muodossaan: ”Jeesus on Herra”. Juutalainen ykseyttä korostava numerinen monoteismi joutui hämmennykseen Herraksi väitetyn Jeesuksen suhteen. Oliko hän siis Jahve vai kuka hän oli? Kuten tiedämme juutalaiset, jotka eivät hyväksyneet kristillistä tunnustusta, tulkitisivat nasaretilaisen seuraajat oikealle uskolle vieraaksi lahkoksi ja alkoivat vastustaa sitä.

Toisekseen yhteiskristillisissä piireissä käytetty ”yksin Raamattu riittää, emme tarvitse mitään tunnustusta”-puhe on peittävää ja epärehellistä siksi, että tosiasiallisesti kaikilla ihmisillä ja yhteisöillä aina on jonkinlainen tunnustus. Se ei tietenkään ole välttämättä julkilausuttu. En väitä myöskään, että kaikki yhteisössä olevat ihmiset itse ovat tietoisia tai motivoituneita pohtimaan sitä, mikä yhteisön tunnustus on. Väitän, että tunnustus tai lukuisia tunnustuksia - on silloinkin kuitenkin olemassa. Kun tunnustuksia on useita, kyseinen yhteisö on joko omaksunut ”onnellisen liberalismia” (jossa uskonsisällöllä ei ole mitään merkitystä) ja/tai sitten se käsittelee monien tunnustusten herättämiä ongelmia muiden asioiden yhteydessä.

Yhteisön tunnustuksen näkökulmasta seuraa aina yksilön näkökulmalle jäsentäviä ja jopa rajoittavia näköaloja. Tämä on kaikkea yhteisöllistä toimintaa raamittava normaali ja itsessään neutraali asia. Yhteisössä ei voi toimia vain ”minun näkökulmani” perusteella. Siellä täytyy olla ”meidän näkökulma” – yhteisön näkökulma. Eiväthän kaikki kokemisestamme vältämät johtopäätökset, suinkaan aina ole selvästi raamatullisia tai kristillisiä. Siksi Raamatun kehoitus kuuluu: Koetelkaa kaikki ja pitäkää se, mikä on hyvää. Tunnustus on tämä koetelun perusväline.

Vanhoiden tunnustusten kuuntelemisella me kunnioitamme Jumalaa, joka on antanut viisautta kirkkolleen jo ennen meidän ilmaantumistamme maailmaan tai ennen meidän heräämistämme uskonasioihin ja Jumalan todellisuuteen.

Olennaista on ymmärtää, että kirkon eli uskonyhteisön sisällä ei voida elää pelkän yksilön näkökulman varassa, vaikka individualistinen aikamme tähän kovasti houkuttaakin. Jossain vaiheessa yhdessä ellessä ja toimittaessa kysymys tunnustuksesta joudutaan aina ottamaan esille.

Toinen vaihtoehto on sitten se, että sitä ei oteta tietoisesti ja eritellysti puheen aiheeksi, vaan siihen liittyviä kysymyksiä riidellään, ahdistutaan ja sairastetaan epäsuorasti yksittäisten erityiskysymysten ja ihmissuhdeongelmien kautta tai yhteydessä. On tietenkin mahdollista myös sairastaa yhteisön ja vuorovaikutusongelmia opillisten riidelyiden kautta. Nämä toimintatavat ovat inhimillisesti, psykologisesti ja viestinnällisesti masentavia ja niistä tulisi pyrkiä pois. Valittavan usein monioppisessa kirkossamme tällaista hämäämistä kommunikatiopeliä kuitenkin harjoitetaan, eikä niistä ole täysin vapaa koskaan mikään yhteisö. Asiaa helpottaa se, että yhteisö tietoisesti ja avoimesti kertoo ja selvittää itselleen sen, mikä on sen tunnustus. Tärkeää on myös selvittää henkilöstiriitoja avoimesti eikä teologisten riitojen kautta.

Tästä yhteisön näkökulmasta motivoituu ja tulee oikein ymmärretyksi myös nykyisessä individualistisessa kaiken suvaitsevassa maailmassa vaikeasti käsitettävä kirkkokuriiniin liittyvä ”harhaoppista karta” -ajatus. Matteuksen evankeliumin 7. luku on hyvä esimerkki tästä yksilön näkökulman ja yhteisön näkökulman välisestä samanaikaisesta kaksinaisuudesta. Luvun alussa Jeesus kehottaa olemaan tuomitsematta. Kuitenkin luvun puolivälissä Jeesus meitä kehottaa kavahtamaan vääriä profeettoja.

“Älkää tuomitko, ettei teitä tuomitaisi; sillä millä tuomiolla te tuomitsette, sillä teidät tuomitaan; ja millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan. ...Kavahtakaa vääriä profeettoja, jotka tulevat teidän luoksenne lammasten vaatteissa, mutta sisäلتä ovat raatelevaisia susia. Heidän hedelmistään te tunnette heidät. Eihän orjantappuroista koota viinirypäleitä eikä ohdakkeista viikunoita?” (Matt. 7:1-5, 15-16)

Edellinen liittyy erityisesti yksilön näkökulmaan, jälkimmäinen yhteisön näkökulmaan. Molemmat näkökulmat ovat yhtä aikaa voimassa. Ne ovat eri näkökulmia, jotka eroavat toisistaan, mutta kuitenkin samalla myös liittyvät toisiinsa eivätkä kumoa toisiaan.

Yhteenvedona

Perustavasti vain saman uskon ja tunnustuksen varassa kilvoittelevat voivat opettaa tietyssä yhteisössä. Tämä on perinteinen kristillinen ajatus ja käytäntö, joka tosin on viime vuosikymmeninä murtunut individualismin hyökyaallon ja siihen liittyvien seurannaisilmöiden myötä. Yhteisön jäsenet ovat tietenkin aina enemmän tai vähemmän matkalla tunnustuksen ymmärtämisessä ja todeksi elämisessä. Olennaista ei ole täydellisyys, vaan se haluaako yksittäinen yhteisön jäsen olla tässä yhteisössä tämän tunnustuksen mukaisesti opettelemassa ja harjoittelemassa kristillistä elämää?

Mikäli tällainen halu on olemassa, mitään täydellistä urheilusuoritusta ei yksittäiseltä ihmiseltä tunnustuksen suhteen vaadita, vaan hän on tervetullut vastaan ottamaan taivaallisia lahjoja osana yhteisöä. Tärkeää on kuitenkin myös se, ettei sama yksilö käy monien eri tunnustusten alttareilla, koska tällä käyttäytymisellä kiertään jälleen vastuu ottaa selvää siitä, minkä yhteisön tunnustukseen todella aikoo liittyä. Mikäli monioppisuus tulee yhteisöön sisälle ja se hyväksytään sinne, yhteisö hajoaa tai muuttuu epäkristilliseksi - tai molempia.

TEKSTI: JARI KEKÄLE,
pastori

Raamatun tiivistelmä ja uskon vahvistaja

Apostolinen uskontunnustus (apostolicum) tunnustaa Raamatun opetuksen, vaikka siinä ei siteerata yhtäkään raamatunjaetta. Se ei myöskään löydy yhdestäkään Raamatun kirjasta, koska se on tiivistelmä kaikesta siitä, mitä Raamattu opettaa pelastuksesta me. Miten sitä tulisi sitten käyttää? Uskontunnustusta ei tule vain opetella ulkoa, lausua messussa ja sitten hiljaa unohtaa seuraavaan pyhään asti. Se on tarkoitettu kristityille päivittäiseksi Jumalan sanan mietiskelyn ja tarkastelun kohteeksi ja lääkkeeksi synnin sairautta vastaan.

Mietiskelyn kohde

Kristillinen meditaatio poikkeaa kaikesta itämaisistä meditaatioista siten, että se ei kohdistu sisimpään vaan ihmisen ulkopuolelle Jumalan sanaan. Siinä ei Raamatun äärellä kysytä vain: ”Mitä tämä tarkoittaa minulle?”, sillä ihmisen sydän luonnostaan kääntyy itseä kohti pois Kristuksesta. Sen sijaan meditaatio alkaa siitä, mikä me varmaksi tiedämme Jumalasta. Siinä ankkuroidutaan totuuteen, joka ei koske vain minua, vaan kaikkia kristittyjä. Itseensä käpertyvä mietiskely ohjaa kristittyä uskomaan sanan sijasta omiin tekoihin, hurskauteen, ymmärrykseen ja uskon voimaan.

Tunnustus opettaa uskollisesti sen, mitä Raamattu ja Kirkko aina ovat uskoneet. Se varjelee vääriä ja valheellisilta raamatuntulkintoilta, ei siksi, että se olisi Raamatun yläpuolella, vaan koska se on Kirkon luotettava todistus siitä, mitä Raamattu opettaa. Se ei ole vain jonkun yksilön oma tulkinta, vaan koko Kirkon ja jokaisen kristityn tunnustus kaikkialla ja kaikkina aikoina. Se antaa myös yhteisen kielen kristityille keskinäiseen keskusteluun ja todistukseen maailman edessä. Kun kristitty lukee raamatunjakeen, jonka hän ymmärtää tarkoittavan luottamaan omaan itseensä pelastumisessaan, hän voi heti hylätä ajatuksen ja tunnustaa: ”Minä uskon

Jumalaan, Isään kaikkivaltiaaseen ja Jeesukseen Kristukseen ...” Sillä tunnustuksessahan ei sanota: ”Minä uskon Jumalaan ja omaan itseeni...” Sillä oma järkemme ja Perkeleen valheet voivat meitä syntisiä viedä harhaan Raamatun ymmärtämisessä. Tunnustus varjelee kristittyä omalta itseltä, maailmalta ja Perkeleeltä.

Tunnustus lääkkeenä

Uskontunnustus on evankeliumin julistusta. Evankeliumi puolestaan synnyttää uskon Kristukseen ja pelastaa meidät synnin vallasta. Ennen kuin apostolicumista tuli minun tunnustukseni, se oli jo olemassa ja julisti mitä Jumala on tehnyt minulle ja kaikille kristityille ennen minua. Uskontunnuksen lausuminen on hyödyllistä etenkin silloin, kun ei huvita rukoilla ja sydäntä vaivaa epäilykset ja omatunto soimaa. Tunnustuksen sanat ohjaavat heti vapisevan uskon oman itsen ulkopuolelle siihen, mitä Isä, Poika ja Pyhä Henki ovat tehneet.

Uskontunnustus on kuin uudestaan ja uudestaan kuultava evankeliumin saarna Kristuksesta. Pyhä Henki käyttää sitä uskon vahvistamiseen. Vähä katekismus toistaa tätä teemaa. Ensimmäisen uskonkappaleen selitys julistaa isän Jumalan luomistyötä ja huolenpitoa minusta: ”Jumala on luonut minut, antanut minulle ruumiin ja sielun ja vielä pitää voimassa; antaa myös vaatteet ja kengät, ruoan ja juoman, kodin ja konnun, puolison ja lapset; lahjoittaa runsaasti ja joka päivä kaikki tämän elämän tarpeet ja suojelee kaikissa vaaroissa. Hän tekee tämän kaiken sulasta isällisestä hyvyydestään ilman mitään minun ansiotani.” Huomaa kuinka kyse on lahjasta! Armo on kaiken sen takana, mitä Jumala on tehnyt ja yhä tekee. Usko lepää näiden lupauksen varassa.

Toinen uskonkappale julistaa pelastukseni varmuutta: ”Jeesus on minun Herrani, joka on lunastanut minut

kadotetun ja tuomitun ihmisen pyhälle kalliilla verellään ja viattomalla kärsimisellään: että minä olisin hänen omansa.” Huomaa kuinka on kyse evankeliumista! Minä kuulun Kristukselle siksi, mitä hän on tehnyt minulle enkä siksi, mitä minä olen tehnyt hänelle. Elän Kristuksen anteeksi-antamuksesta. Hänen sanansa vapauttaa minut tuomiosta ja pahasta omastatunnosta.

Kolmas uskonkappale julistaa varmuutta siitä, että Pyhä Henki on johdattanut minut Kristuksen luo. ”En voi omasta järjestäni ja voimastani uskoa Jeesukseen Kristukseen, Herrani, vaan Pyhä Henki on kutsunut minua evankeliumin kautta, niin kuin hän koko kristikuntaa kutsuu, kokoa, valaisee ja pyhittää ja Jeesuksessa Kristuksessa varjele ainoassa oikeassa uskossa. Hän antaa minulle joka päivä kaikki synnit runsain määrin anteeksi, herättää viimeisenä päivänä ja antaa minulle Kristuksessa iankaikkisen elämän.” Huomaa kuinka on kyse varmoista asioista! Tunnustus esittää väitelauseita. Tätä Pyhä Henki on tehnyt minulle ja yhä edelleen tekee. Jumalan sana antaa sen, mitä se lupaa. Uskoo syntyy sanasta, säilyy sanan varassa ja uskoo tämän sanan.

Vain elämällä näiden tekstien äärellä, voi niiden rikkaus ja voima uskon vahvistamiseksi ja lohduttamiseksi päästä vaikuttamaan kristityn elämässä. Ensinnäkin opettele ne ulkoa. Toiseksi lue ne äänen rukoillessasi joka päivä. Kolmanneksi anna uskontunnustuksen ja sen selityksen sanojen tulla sanoiksi omiin rukouksiisi, kun huudat häntä avuksesi kaikissa tarpeissasi.

TEKSTI: PETER BENDER
For The Life Of The World, vol. III. nr. 1

Tunnustuksellisenä luterilaisena

...oikeasta uskosta on hyötyä kaikkeen, sillä siihen liittyy lupaus sekä nykyisestä että tulevasta elämästä. Tämä sana on varma ja vastaanottamisen arvoinen. (1.Tim 4:8,9)

Yhteydestä iloiten

Varsinkin pioneerilähetyksessä vaikuttaa kaksi vastakkaista tekijää seurakuntien välisiin suhteisiin: - Kristittyjen yhteyden tarve toisaalta ja toisaalta tarve paneutua evankeliumin ydinkysymyksiin ympäristössä, jossa kristinusko on sisällöltään täysin tuntematon. Ensimmäinen tarve on tehnyt minusta ekumeenisen tai, kuten ennen sanoimme, valtakunnallisen kristityn. Toinen tarve taas vakauksellisesti tunnustuksellisen.

Islamilaisen maan ihmismassojen, minareettien paljouden ja kristittyihin kohdistuvan epäluulon, vihamielisyyden ja valheellisen tiedon keskellä en voi muuta kuin iloita, kun näen jossakin ristin. Se saattaa olla ruosteinen ja vääntynyt – sekä kirjaimellisesti että vertauskuvallisesti, mutta risti kuitenkin: Tännekin on Vapahtaja jättänyt muiston itsestään! Kun joskus nuorena saatoin tahtomattani loukata katolista tuttavaani sanomalla, että katoliset eivät ole kristittyjä, kiitän nykyisin Jumalaa, kun tapaan jossakin katolisen tai baptistikristityn. Tässä suhteessa olen tehnyt itselleni säännön: jokainen joka tunnustaa apostolisen uskontunnustuksen, olkoon minulle veli tai sisar, ellei hän itse tätä kiellä.

Minkä teologian ehdoilla?

Lähetyksentillä on usein heitetty ”*titelit pois*” ja ryhdytty julistamaan yhdessä ”pelkkää evankeliumia”. On ajateltu pelastaa niin monta yksilöä kuin mahdollista. Silloin pienet tai jotkut suuretkin teologiset erot tuntuivat vähäisiltä ja hiuksenhalkomiselta. Olimmehan jo Suomessakin yksinkertaisesti kutsuneet ”*Jeesuksen luo*” tai kehottaneet ottamaan ”*Jee-*

suksen vastaan”. ”*Jeesus rakastaa sinua*” tuntui aina olevan paikallaan. Tätä kaikkea saattoi tehdä yhdessä helluntailaistenkin kanssa. Eikö se riitä lähetykselliseen?

Tulimme huomaamaan, ettei se missään tapauksessa riittänyt lähetyksella edes aloitukseksi ja aloimme arvella, ettei se ollut kotimaassakaan tarpeeksi. Mutta vuosien jälkeen, kun pidimme turkinkielisille kristityille hengellisiä päiviä ja kursseja yhteiskristillisissä puitteissa, jouduimme huomaamaan yhä selvemmin, mihin tämä kaikki johti myös jatkossa: raamatullis-luterilaista opetusta oli melkein mahdotonta julistaa, sillä latis-tettu yleisevankelikaalinen reformoitu opetus oli itsestään selvän totuuden asemassa. Heräsin tähän todellisuuden eräillä joulunjälkeisillä päivillä Saksassa. Vanha ystävämmi ja yhteistyökumppanimme opetti turkinkielistä joukkoa: ”*Raamattu ei tietenkään tunne lapsikastetta.*” Yhteinen sopimus vaieta tunnustuksellisista eroista rajoitti käytännössä vain meitä luterilaisia, muuthan ”*tiesivät*” olevansa oikeassa. Tämä asenne on osoittautunut erittäin voimakkaaksi varsinkin karismaatikoilla. Vaikka olemme turkinkielisten kristittyjen päiviä suunnitellussa nimenomaan sopineet, ettei heidän erityisoppejansa pidetä esillä, päivät on usein kuitenkin pidetty lopulta heidän ehdoillaan. Mutta näin ei voi tehdä lähetystyötä ja vielä vähemmän rakentaa seurakuntaa.

Tunnustukseen pitäytyen

Lähetyksessä ei tule pyrkiä vain yksilöitten kääntymiseen, vaan ennen kaikkea seurakunnan syntymiseen. Kristillinen usko elää Jumalan koko Sanan saarnasta, sakramenteista ja uskovien yhteydestä. Sanasta ei saa jättää yhteiskristillisessä hengessä joitakin alueita pois, sakramenteista on opetettava Jumalan Sanan, ei latis-tuneen järkiperäisuskon mukaan, ja uskovien yhteys voi perustua vain

evankeliumin totuudelle, ei epämääräisille kristillisille tunteille. Kristityt voivat toimia yhteisissä projekteissa, esimerkiksi Raamatun kääntämisessä ja kristittyjen rintamassa viranomaisiin päin. Mutta elävän ja toimivan seurakunnan on pidettävä kiinni ”*oikeasta uskosta*”, josta on ”*hyötyä kaikkeen*”, siis tunnustuksesta. Seurakunnalle julistetaan ja opetetaan evankeliumia sen koko rikkaudessa. Muuten uudet ja vanhat kristityt jäävät tietämättömiksi kasteen ja ehtoollisen ilosanomasta, lain ja evankeliumin erottamisen antamasta Jumalan lasten vapaudesta, synninpäästön ehdottomuudesta, Kristuksen vanhurskauden täydellisestä riittävydestä ja oman vanhurskauden täydellisestä vararikosta, Autuaasta Vaihtokaupasta.

Luterilainen tunnustus antaa lähetyksessä – päinvastoin kuin joissakin piireissä pelätään – vapauden. Olemme vapaat julistamaan ja opettamaan Jumalan Sanaa sen koko rikkaudessa. Tätä rikkautta emme kuvittele ammentavamme tyhjiin, mutta nyt meillä on mahdollisuus iloita siitä yhä enemmän, ilman yhteiskristillisyyden sensuuria. Tämä sensuuri johtaa väkisin voimakkaaseen, uuteen tunnustukseen, jota ei aiottu antaa ja jonka vakavuutta ei yleensä huomata. Kun yhteyden säilyttämisen nimissä vaietaan esimerkiksi sakramenteista, tullaan antaneeksi tunnustus, että kaste ja ehtoollinen eivät ole keskeisiä: evankeliumia voi julistaa ilman kastettakin!

Mutta miten käy sitten kristittyjen yhteyden valtavan ja usein ahdistavan muslimienemmistön keskellä? Eikö olisi parempi yhdistää voimat kaikkien kanssa? Kyllä on. Juuri selkeä tunnustus antaa vapauden myös tähän. Se ei suinkaan erota meitä muista kristityistä – heihin haluamme olla ja olemme rakentavassa yhteydessä. Tämä pyhien yhteys ei ole vain optio, jonka voimme ottaa tai jättää.

Suomen Luther-säätien messuja 2006

Jatkoa edelliseltä sivulta:

Emme tahdo emmekä saa olla erossa tai välinpitämättömiä uskonveljistä, sillä vasta *"kaikkien pyhien kanssa"* kykenemme *"käsittämään kaiken leveyden, pituuden, korkeuden ja syvyyden"* (Ef. 3:18). Kun itse tiedämme ja ilmoitamme ulkopuolisillekin, mitä uskomme, olemme vapaita rakentavaan ja reiluun yhteistyöhön.

Kaikilla kristityillä ja seurakunnilla on nimittäin tunnustus, niilläkin jotka nimenomaan kieltävät seuraavansa mitään erityistä traditiota. Traditio on monille uusille seurakunnille tässäkin maassa suorastaan kirosana. Mutta jotakinhan heidänkin on opetettava Jumalasta, evankeliumista, sakramenteista ja uskosta. Heidän jumalanpalveluksensa seuraavat tiukasti tietynlaista kaavatonta kaavaa, jota suojellaan *"traditioita"* vastaan.

Silloin tällöin seurakunnat jakaantuvat tämän traditiottomuuden ja tunnustuksettomuuden varjelemiseksi. Kun emme joudu keksimään kaikkea alusta asti, vaan hyväksymme ilolla sen, että ennen meitäkin on ollut kohta jo 2000 vuotta kristittyjä, voimme täydessä evankeliumin antamassa vapaudessa yrittää olla hyödyksi koko kristillisessä yhteisössä ja julistaa evankeliumia ulkopuolisille.

TEKSTI: RISTO SORAMIES
Istanbul

HELSINKI - Markus-yhteisö

Annankatu 7 joka sunnuntai klo 11.00

HÄMEENLINNA

Sunnuntaisin klo 11.00 Tykistötie 13
10.9. , 24.9. , 8.10. , 22.10. , 5.11. , 19.11. , 3.12. , 17.12.

IMATRA

Sunnuntaisin klo 14.00 Teppanalan rukoushuoneella
10.9. , 8.10. , 12.11. , 10.12.

JOENSUU

Tikkamäentie 8. joka sunnuntai klo 11.00 .
10.9. , 24.9. , 8.10. , 22.10. , 5.11. , 19.11. , 3.12. , 17.12.

KOUVOLA - Paulus-yhteisö

Väinöläntie 21. joka sunnuntai klo 11.00 .

KUOPIO - Pietari-yhteisö

Sunnuntaisin klo 11.00 Saastamoisenkatu 10
3.9. , 17.9. , 1.10. , 15.10. , 29.10. , 12.11. , 26.11. , 10.12.

LAHTI

Sunnuntaisin klo 10.00 Lahden Diakonialaitoksen
Betel-salissa Sibeliuksenkatu 6B
17.9. , 1.10. , 15.10. , 29.10. , 12.11. , 26.11. , 10.12.

OULU - Timoteus-yhteisö

Tuulimyllynkatu 18 joka sunnuntai klo 10. 30

PORI

Sunnuntaisin klo 17.00 Väinölään kirkossa
3.9. , 1.10. , 5.11. , 3.12.

SEINÄJOKI - Luukas-yhteisö

Sunnuntaina klo. 12.00 Kauppaneliö 13 as 3
10.9. , 24.9. , 8.10. , 22.10. , 5.11. , 19.11. , 3.12. , 17.12.

TAMPERE - Johannes-yhteisö

Metodistikirkossa Lapintie 4 sunnuntaisin klo 17.00
10.9. , 24.9. , 8.10. , 22.10. , 5.11. , 19.11. , 3.12. , 17.12.

Pyhäkön lamppu - toimitus

Päätoimittaja

Juhana Pohjola juhana.pohjola@luthersaatio.com

Toimitusavustaja

Sakari Korpinen sakari.korpinen@luthersaatio.com

Lehden Taitto

Pp Graphics

www.luthersaatio.com

ISSN 1457-9901
Nordea 101230-209260

“On turvallista lähteä matkaan rukousten saattamana”

Nukuttaminen on Tuija Sivosen työtä, mutta sydämen haluna herättäminen. 28-vuotias anestesia-sairaanhoitaja on lähdössä syyskuun alussa lähetyksentälle Etiopiaan. Tie Afrikkaan on kulkenut monen mantereen ja monen elämänvaiheen kautta.

Usko ja uskovien yhteys tärkeitä

Kristilliseen uskoon juurtuminen ei ole ollut itsestäänselvyys nuorelle naiselle. Lapsuudessa ja teini-ikäisenä kontaktia seurakuntaelämään oli, mutta uskonasiat eivät olleet jäsentyneet omalle kohdalle merkittäviksi.

Tilanne muuttui kun Tuija lähti au-pairiksi Englantiin. Tutut kaverit eivät olleetkaan enää ympärillä – oli pakko luoda uusi sosiaalinen verkosto.

– Englannissa tapasin muutamia uskovia ihmisiä, jotka sitten kutsuivat minut mukaan raamattupiiriin.

Suomeen palattuaan Tuija etsi uskovien yhteyttä Helsingistä.

– Hengellisenä irtolaisena kiersin monenlaisia seurakuntia. Varsin erikoisetkin yhteisöt tuli koettua, Tuija kertoo.

– Tapasin Helsingissä uskovien suomalaistytön, johon olin alun perin tutustunut Englannissa ollessani. Hän antoi minulle Opiskelija- ja koulu-laislähetyksen esitteen ja pyysi mukaan toimintaan.

OPKOsta Tuija löysi itselleen toimivan, turvallisen raamattupiirin ja uskovia ystäviä. Opiskelijalähetys oli läpi opiskeluajan Tuijalle hengellinen koti, merkittävä kantava voima.

– Se oli monessa mielessä vaikeaa aikaa, elämässä oli monia raskaita asioita. Sairastuin masennukseen ja syömishäiriöön. Samalla hengellisessä murroksessa oma ajattelutapa muuttui ja aloin ymmärtämään asioita omasta elämästäni uudella tavalla – sellaisia juttuja, jotka eivät olleet Jumalan tahdon mukaisia, Tuija kertoo.

Tuija kertoo rukoilleensa seurakuntayhteyden löytymistä – että olisi sellainen paikka jossa voisi käydä jumalanpalveluksessa ja kuuluisi johonkin yhteisöön. Rukouksiin vastattiin 2001.

– Markuksen jumalanpalvelusyhteisöstä on vuosien varrella tullut aina vain isompi juttu. Se on koti, Tuija toteaa.

– Jokaviikkoinen ehtoollinen, ravitserva saarna ja uskovien ystävien tuki ovat tulleet tärkeiksi.

Yhteisö kantaa myös lähtijää

Tuijalla veri on vetänyt maailmalle jo pitemmän aikaa. Au-pair vuoden lisäksi hän on opiskelujen ohella ollut harjoittelijana Britanniassa, ja

työskennellyt hoitajana Australiassa. Nyt Tuija on lähdössä lähetyssyhdystys Kylväjän lähettämänä nukutus-sairaanhoitajaksi Jinkan kaupunkiin Etelä-Etiopiaan. Sairaalassa ei ole yhtäkään anestesia-ääkäriä, joten leikkauksissa Tuijan täytyy yksin kantaa vastuu nukutuksesta.

– Menen ensisijaisesti sairaanhoitajaksi, mutta luonnollisesti toiveena ja tarkoituksena on myös kertoa Jeesuksesta siellä missä tilaisuus sellaiseen aukenee, Tuija sanoo.

– Luulen, että tästä tulee enemmänkin sellainen matka, jossa Jumala ja paikalliset opettavat minua, kuin minä heitä. Nöyränä tässä ollaan lähdössä, toivottavasti Jumala johdattaa sellaisiin tilanteisiin joissa myös minä voin olla antamassa jotain. Ehkäpä samalla myös kirkastuu, onko lähetystyö minun kutsukseni.

Lähetystyöhön lähteminen ei ole ruusuilla tanssia, sen Tuija tietää.

– Totta kai tässä pelottaa. Pelkään sairauksia ja yksinäisyyttä. Kuitenkin luotan siihen että Jumala on järjestänyt tämän paikan, niin selvästi kaikessa näkyvä johdatus.

Markuksen jumalanpalvelusyhteisö ottaa Tuijan mukaan esirukouksiinsa.

– On turvallista lähteä, kun tietää seurakunnan kantavan, Tuija sanoo.

Jos tahdot Tuijan esirukouskirjeen, ota yhteyttä lähettisihteerihin: Minna ja Antti Lehrbäck.

Minna: minna.lehrback@uta.fi Antti: 050 3438874